

„DARIAN – HRVATSKI KRALJ SAMOPOMOĆI“, SATIRIČKO KAZALIŠTE KEREMPUH, ZAGREB

DARIAN - HEROJ NOVONORMALNOG DOBA

Piše: Mladen Bićanić

Svako doba, pa tako i svaki isječak vremena kojeg proživljavamo, a da bi ga lakše shvatili, odnosno pojmili sebe i druge u tim trenucima kada se baš najbolje ne snalazimo sred tih silnih novina i neobičnih, ponekada i zastrašujućih situacija u koje smo, ne svojom voljom, gurnuti i kroz koje moramo proći, otkrije, manje ili više uspješno, neko lice, neku osobu, neki lik do tada potpuno nepoznat i proglaši ga za svog novog heroja, vodu, predvodnika, koga će obožavati, klanjati mu se i tražiti pod njegovim skutom zaštitu od nepredvidivih, nepoznatih, zloslutnih i često neprijateljskih sila koje odjednom nahrube u taj vremensko-prostorni univerzum prijeteći da sve što im stoji na putu zatru, uniše, prognaju. A taj novi čovjek, novo lice, novi lik, jedina je brana tim nasratjima, posljednja prepreka koja bi to neimenovano i strašno zlo mogla zadržati, i tako, tom „malom“, preplašenom čovjeku izloženom na vjetrometini zločudnih sila koje nikada prije nije video, nepoznate su mu i strane, pa se otuda i plaši svakog njihovog nasrtaja, ponudio spas i nadu da će preživjeti, da sve to i nije

tako zločudno i bezizlazno i da „sretna budućnost“ ipak postoji, a on, novi junak novog doba, tu je da to sproveđe u djelo.

„Darian – hrvatski kralj samopomoći“, nova predstava Satiričkog kazališta Kerempuh, praizvedena prije nešto više od mjesec dana u Zagrebu, a odigrana na 38. Pozorišnim/kazališnim susretima u Brčkom, vodi nas u otprilike takvo jedno doba i suočava sa takvim nekim likom. Autorica je Dina Vukelić /Zagreb 1990. – diplomirala lingvistiku i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu i dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu/ , često je susrećemo kao dramaturginju u predstavama zagrebačkih i inih teataara, a kao dramska spisateljica već je doživjela izvedbu svojih komada na kazališnim pozornicama, ali i radiofonski. Znači, nije joj to prvi susret sa teatrom. Režiju potpisuje Krešimir Dolenčić, već desetljećima prisutan u kazališnom miljeu ne samo ovog podneblja, režira dramske i operne predstave, radi i kao profesor na Odsjeku glume ADU Zagreb – čovjek teatra u punom smislu te riječi. Scenu i kostim dala je Valentina Crnković, skladatelj je Ivan Josip Skender, suradnica za scenski pokret bila je

Matea Bilosnić. Igra provjerena glumačka ekipa Kerempuha, predvodi je Borko Perić, u naslovnoj roli, potom Filip Detelić, Josip Brakus, Matija Šakoronja, dobar dio ansambla bili su ili su još uvijek upravo studenti sa klase Kreše Dolenčića. Sve pretpostavke za zabavnu, pomalo crnouhumornu, pomalo grotesknu, kazališnu storiju kao da su ispunjene.

Predstavu autorica smješta u kontekst „distopijiske satire smještene u blisku budućnost“ kada nesretnom narodu u spas „dolazi superjunak novonormalnog doba, čist, neokaljan i vanjskim svjetom neokrznut Darian“. Spisateljica prati njegov put kroz postaje društva načetog pandemijama, nesrećama, izolacijom i samoćom, doba je dakle poput našeg, kada „...tehnologija i virtualni svjetovi preuzimaju život, a pojedinca preuzima želja da se pod svaku cijenu spasi i pronađe instant-recept za sreću. Pratimo Darianove susrete, spoznaje, čuda, preobraćenja i njegov gotovo magičan utjecaj na sudbine Nesretnog naroda, jednog pogubljenog kolektiva naše (ne) sretnije budućnosti. U Darianovu nevinom i neokaljanom pogledu na novonormalni (ili nenormalni) svijet otkrivaju se začudnosti i absurd postojanja.“ Predstava se poigrava mnogostrukošću kazališnih formi i postupaka – čas je to, na samom početku, uvod što će podsjetiti na same početke teatra, neku antičku dramu kroz koju nas vodi drevni kor, trenutak kasnije smo u komornoj drami što se odigrava

između oca, gnjevnog i čangrizavog starca i bića o kojem se brine, ali tako što ga je zatočio, onemogućio mu izlazak u stvarni, vanjski, živi svijet, Darian tako zapravo i nema predstavu o tomu što se vani uopće zbiva, on se poput nekog autista kreće tim njemu potpuno stranim svjetovima i prostorima, odmah zatim gurnuti smo u virtualni svijet, u blještavilo i šarolikost nekog reality – show-a, u mutne vode TV-medija gdje su granice manipulacije i preoblikovanja ljudskih duša nemjerljive – najzad, i sam glavni junak, Darian, postaje „hrvatski kralj samopomoći“, njegova karizma dovoljna je da preobražava „zalutala“ ljudska bića i stvara od njih nove ljude – da bi sve završilo u toplini ljudskog zagrljaja njega i čovjeka koji ga je odgojio, jer, ne zaboravlja poručiti ovaj komad, topao ljudski zagrljav, zabranjen i prognan iz ponašanja ljudi u doba vladavine pandemije, jedino je zapravo što odista danas trebamo.

Svatko se tako, naravno, može pronaći među brojnim likovima ovog komada kojim defiliraju posljednji hrvatski filozof, influencerica, producentica razvikanje Eva Eden Production, sva ta znana i neznana lica što ih, svakodnevno, promatramo na malim ekranima i što nam tako usrdno nude neku novu, „bolju“ budućnost, ako naravno kupimo njihove proizvode. Prodaju li nam, usto, i mogućnost smijeha, znati ćete nakon predstave.

SVE NEIZVJESNIJA BUDUĆNOST I „DARIAN, HRVATSKI KRALJ SAMOPOMOĆI“

U sve nesretnjoj stvarnosti i neizvjesnjoj budućnosti oni koji su najviše pogodeni svojom egzistencijom i koji su na marginama društva traže pomoć od nekog Mesije koji će doći među njih i razriješiti sve probleme. Svi oni zamišljaju da je taj spasitelj čist i neokaljan, ali i naoružan velikom dozom empatije. Budući da takvog nema u stvarnosti, onda rediteljska mašta Krešimira Dolenčića u predstavi „Darian, hrvatski kralj samopomoći“, u produkciji zagrebačkog Kerempuha, projektuje pomenutoga kao spasioca.

Piše: Srdjan Vukadinović

Poigravajući se sa žanrovima reditelj u ovoj predstavi zagrebačkog kazališta „Kerempuh“ na satiričan način pokazuje koliko ti novospasioci koji dolaze na južnoslovenske prostore ne znaju, pa gotovo, ništa o ambijentu u koji ih je neko uputio. Pri tome, ni sami sebi ne mogu pomoći.

Iako se u predstavi naglašava da je to bliska budućnost i da će kralj samopomoći pomoći tehnologije i virtualizacije naći instant recept za sreću, ipak se radi o žestokoj stvarnosti i svakidašnjici svih prostora koji nastaju na ruševinama jednog društva kao što je slučaj sa južnoslovenskim ambijentom. U liku Dariana, zapravo vide se i prepoznaju svi oni znani i neznani, uglavnom, trećerazredni raznorazni ambasadori i međunarodni dužnosnici koji samo mogu odmoći, a nikako pomoći onima koji su na margini i koji su najviše pogodeni nedostatnostima koje haraju u društvu.

Rješenje za svoje probleme, oni koji očekuju da im se može darovati bolji život, najmanje, mogu naći u kreiranju života sa raznoraznim instant zvijezdama i

reality likovima. To će sve još više odaljiti od rješenja svakodnevnih teškoća. A problemi će se nagomilavati i nikada im nema kraja.

Rediteljska mašta u ovoj predstavi u pokušaju kreiranja boljeg svijeta na ironičan način pokušava riješiti probleme. Satira koja ubada u bolesne bodlje društva u predstavi, za koju je tekst uradio autorski tim na čelu sa dramaturginjom Dinom Vukelić, spašava komediju i melodramu. Briljantna glumačka igra čitavog ansambla, a pogotovo Dariana (Borko Perić) ne ostavlja nimalo nade izgubljenima da sa kraljem samopomoći i uz njega mogu razriješiti svoje probleme i očekivati iole normalniji život.

Uz nedaće egzistencijalnog karaktera u novom tehnologiskom dobu samoća i pandemija koja je tek početak, vala koji je projektovan dodatno usložnjavaju probleme i život postaje nepodnošljiv.

Tražeći konačni epilog u razrešenju svoga položaja svi oni marginalci i dosežu nedosegnuto, a to je suština glumačke igre u predstavi i rediteljskog maštanja boljeg života ili sna o njemu.

PREDSTAVA „DARIAN“ U STARTU PROBIJA TAJ ČETVRTI ZID

Piše: Suvad Alagić

Po pravilu, hrvatskom ali i svakom drugom nesretnom narodu na svijetu, kao spasitelj dolazi superjunak, nadčovjek ili šarlatan novonormalnog nametnutog doba, virtualno čist i bezemotivan, moralan i neokaljan i vanjskim svijetom neokrznut i nedodorljiv Darian, ali bezdušan.

Otuđeni, pogubljeni, odbačeni, nesretni, zaigrani iznad svega, marginalni, autsajderi, influenceri, zvijezde koje (ne)opstaju, ovisnici o psihofarmacima, opijatima, tehnologiji i društvenim mrežama, nos-

talgičari, oslanjaju se na novog vođu, čudotvorca i spasitelja koji im jedini može pomoći na putu prema samoostvarenju u novom dobu, svijetu, poretku i potpuno novom životu gdje virtualno potire realno i stvarno. I to postaje NJIHOV, ali i NAŠ novi život. I tu nastaje drama.

Sjajna predstava „Kerempuha“, gdje je cijeli glumački ansambl funkcionirao kao jedna dramska duša, perfektno, uvjerljivo, razigrano do fascinacije, brčanskoj publici je podarila nadnaravni dramski čin, a publika je predstavu nekoliko puta darivala pljeskom tokom igranja na daskama koje život znače, da bi na kraju usledio pljesak koji se čuo i van Doma kulture.

Možete li nam dati par naznaka o liku Emanuela koji ste večeras u Brčkom na Susretima iznijeli do perfekcije!?

Emanuel je asistent u jednoj producijskoj kući, ali zbog društvene nepravde, zapravo nepotizma, ne može izraziti svoj puni potencijal. Emanuel jako čezne za ljudskošću, zagrljajem, konatktom s drugima, tražeći zapravo potvrdu u izvanzemaljskom svijetu gdje i realizira, zapravo, svoje postojanje kao jedino moguće rješenje.

Brčanska publika od svih do sad odigranih predstava ovu je dočekala najbolje i po pljesku i reakcijama nakon gledanja „Dariana“, čini se da je ovo do sad najbolje izvedena i dočekana predstava na Festivalu teatra u Brčkom ove godine. Da li biste to prokomentarisali?

Uvijek je ljepo nekako dobiti potvrdu, u haha, izvanskom svijetu, zato što i sam Emanuel kao što to i sam

moj lik utjelovljuje, zapravo to je dokaz da je ova tema jako bliska ljudima, to je tema otuđenja, potreba za kontaktom, intimnošću, dodirom, i ta je tema jako prisutna, pogotovo danas u ovo postpandemijsko vrijeme.

Osim zla pandemije, vi u Zagrebu gdje je predstava uigravana do početka izvedbe na sceni, imali ste i niz zemljotresa u vrijeme vježbanja. Kako je bilo u tim uslovima pripremati jedan ovakav komad koji nema slabe tačke u igri niti slabe karike u jakom uvezanom glumačkom lancu „Kerempuha“?

Bio je to za sve jedan veliki izazov, a s druge strane i veliko zadovoljstvo baviti sve svim onim mogućnostima koje komad nudi na individualnom i kolektivnom dramskom planu. Kad je u pitanju taj umjetnički izazov on nastaje kroz tretiranje tema koje nas zanimaju, diraju i koje su dosta aktualne, i to je onda, automatski, kopanje po sebi, po nekim osobnim traumama, frustracijama, neotkrivenim svjetovima i dešavanjima u nama samima.

A s druge strane, ansambl kao glumačka ekipa je bio predivan, pun umjetničke zezancije, energije, neprekinute želje i ozračen i označen potrebom otkrivanja novih prostora unutar ovoga komada koji smo, zapravo svi mi, naš život, naše sve i publika to vidi, osjeti, primijeti i zato nestaje tad tu ta barijera između nas na sceni i publike u dvorani.

Od samog početka, podizanja zavjese, prve dramske riječi i koraka, čina, vi automatski i skoro hipnotički stupate u apsolutan kontak sa gledalištem!?

Da, da. Tako je, haha, probija se ta barijera, probija se taj četvrti zid, tema je aktualna svugdje i privlačna i teško joj se oteti, toj potrebi da se vidimo onako kako se dosad nismo gledali, ili jesmo ali si nismo to usuđili priznati i automatski mi smo aktualni i poželjni, odnosno redatelj Krešimir Dolenčić svojom viđenjem ovog komada od dramaturginje Dine Vukelić, zapravo, je rušеći taj četvrti zid pokazao aktualnost teme.

ANA MARAS HARMANDER, GLUMICA

OKRENUTI SE PREMA SEBI – TO JE IZAZOV!

Splićanka, koja je nagrađivana mnogobrojnim nagradama, te je ujedno pozorišna, filmska i televizijska glumica, sa harizmatičnim osmijehom i nesvakidašnjom životnom energijom predstavila se publici u Brčkom s ulogom Eve u predstavi pod nazivom „Darian, hrvatski kralj samopomoći“ u režiji Krešimira Dolenčića, Satiričnog kazališta Kerempuh iz Zagreba.

Razgovarala: Andelka Đurić

Činjenica je da smo svjedoci velikih promjena! Te promjene dosežu i do naše rutine koju svakodnevno obavljamo. Takođe, te velike promjene je još više ubrzao i virus na globalnom nivou i upravo smo te promjene mogli vidjeti u ovoj predstavi... Da li smo u svemu tome izgubili realnost?

U ovom vremenu gdje je sve digitalizovano, gdje znamo da je 80% lažnih vijesti, mi i dalje vjerujemo. Iz

toga proizilazi da ulazimo u neke rasprave gdje ne znamo provjerene činjenice, gdje smo ih samo negdje pročitali i to ostavlja prostor za manipulaciju, kao što je uloga koju sam odigrala potvrdila ovu činjenicu. Smatram da bismo trebali biti svjesni da i to ide nekome u korist. Nažalost!

Odigrali ste ulogu Eve, čega je ona zapravo simbol? Da li je Darian uspio i nju promijeniti?

To je sad, ipak, trik pitanje. Da li se Eva zaista promjenila ili i dalje ima korist u svemu tome... Ona mu

je otkrila sve! Eva i dalje zarađuje od svog posla i ona znalački vodi te ljude, zapravo ona vješto manipuliše. Ja ne znam šta je strašnije, baldahini ili zapravo da je takva ušla u vjerski fanatizam.

U štampanim medijima, jednom prilikom ste izjavili da biste više od svega voljeli dobiti mušku ulogu? Zbog čeka toliko dugo insistirate na tome?

Ovog puta ću opet uputiti apel po ko zna koji put: „Želim da igram mušku ulogu“. To je moja energija i moj osjećaj, muške uloge su nekako uvijek bolje napisane, ali i kroz istoriju ih je bilo mnogo više. Na scenu dolaze novi pisci i nadam se da će ženski likovi biti pokretači radnje, a ne samo muški pol.

Poruka koju biste nam poslali za bolje sutra?

Ovo je apsolutno svijet promjena i izazovno je svima nama od beba pa do starijih ljudi. Smatram da ako se okrenemo prema sebi i unutar sebe, mislim da nema većeg prostora za promjenu onoga u nama, to je moja poruka – OKRENUTI SE PREMA SEBI.

Rođena je u Splitu 09. 06. 1981. Osnovnu školu i Drugu jezičnu gimnaziju završava u Splitu. Od osme godine pohađa dramske radionice za djecu i mlađu u sklopu GKM-a Split pod vodstvom Gorana Golovka. U međuvremenu igra predstave u HNK Split i GKM Split („San Ivanske noći“, „Tetovirana ruža“, „Gospoda Glembajevi“...) 2002. upisuje Akademiju dramske umjetnosti, a 2006. završava je u klasi Vinka Brešana. U ansamblu Kerempuha je od 1. februara 2009.

NAGRADA I PRIZNANJA:

- Nagrada za najbolju žensku ulogu, Avignon festival, Francuska za ulogu Puka u "Snu ljetne noći" /redatelj: G. Golovko/ – 2000.
- Rektorova nagrada za "Balade Petrice Kerempuha" M. Krleže /redatelj: Boris Svrtan/ – 2005.
- Nagrada za najbolju žensku ulogu, Festival pučkog teatra za "Balade Petrice Kerempuha" – 2006.
- Nagrada za žensku ulogu, 1. Festival hrvatske drame za djecu, Marulić za ulogu u "Crvenom kišobranu" V. Stahuljak /redatelj: Želimir Mesarić/ – 2008.
- Nagrada za žensku ulogu, Assitej, za ulogu u "Hej, ima li tamo koga?" J. Gaardera /redatelj: D. Harjaček/ – 2008.

FABIJAN KOMLJENOVIC, GLUMAC

VELIKA JE POTREBA ZA BLISKOŠĆU I ISKRENIM ZAGRLJAJEM

U predstavi Krešimira Dolenčića "Darian, hrvatski kralj samopomoći" Fabijan Komljenović tumači ulogu odvjetnika Perkovića koji zapravo djeluje po nekakvom šablonu. On ne razmišlja mnogo nego podatke koje zna samo iznosi i onda kada dođe u susret s nekim ko je kao Darian, koji ga potpuno izbacuje iz tog njegovog šablonu, doživljava obrat.

Piše : Suada Malkanović

Kako se osjećate u Brčko distriktu i kako vam se svida publika?

Zapravu sam prvi put i vrlo kratko ovdje ali nekako sam jako zadovoljan. Jako smo lijepo dočekani i što se tiče ovih stvari koje nisu samo kazalište, hotel i ostalo, ali publika je jako srdačna i imam dojam da su nas veoma lijepo primili.

Vaše mišljenje o festivalu pozorišta u Brčkom?

Mnoge moje kolege su već bili i jako lijepo stvari sam čuo o festivalu. Baš sam sretan da sam zapravo tu jer mi se čini jako dobro organizirano i mnogo je različitih predstava na festivalu, što mislim da je bitno, pogotovo za publiku.

Kako ste doživjeli svoju ulogu u ovoj predstavi?

Ovo su sve neke uloge koje su na granici s karikaturom, znači pokušavamo prikazati nekakav svijet, život Hrvatske ali i svijeta koji jest poznat nama ali malo odmaknut od svega toga. Ja igram tog odvjetnika koji zapravo djeluje po nekakvom šablonu. On ne

razmišlja mnogo nego podatke koje zna samo iznosi i onda kada dođe u susret s nekim ko je kao Darian, koji ga potpuno izbacuje iz tog njegovog šablonu, doživjava obrat. Ja sam se pokušao igrati s tim da napravim to na neki način gotovo klaunski gdje je on jako izražen u tijelu, a preko toga i u govoru. Time sam se bavio i to mi je bilo vrlo zanimljivo.

Koja je glavna poruka ove predstave?

Ova predstava je nekako zanimljiva jer je mnogo elemenata koji su vrlo odmaknuti i na neki način smiješni, međutim ima nekoliko elemenata koji su dirljivi. Pogotovo odnos starog i Dariana koji govori o toj nekoj potrebi. Bez obzira u kakvom se svijetu nalazimo imamo jako veliku potrebu za bliskošću i za nekom topлом komunikacijom preko koje se osjećamo sigurnim.

Koliko iskren zagrljaj znači čovjeku?

Mislim da nam je to svima danas jasno. Kada smo primorani biti odmaknuti jedni od drugih, kada nam je to tako postalo udaljeno i zabranjeno na neki način, tek mislim da sad shvaćamo koliko nam zapravo znači i koliko je potreban iskren zagrljaj.

Koja vam je najdraža uloga u glumačkoj karijeri?

Bila je jedna uloga koju sam jako volio od istog ovog redatelja a riječ je o predstavi "Famozna" gdje sam igrao Cosmea McMoona, pijanista koji je pratio Florence Jenkins. To mi je jako draga uloga ali i ova je vrlo bliska njoj. Vrlo sam mlad u ovome poslu pa još uvijek ne razlikujem uloge, dobre ili loše, nego svima pristupam nekako jednakom aktivno tako da su mi sve zapravo drage.

Glumite i u dječjim predstavama kazališta Poco loko, a također možemo vas čuti i u sinkronizacijama Netflixovih igranih i animiranih filmova.

Kako je glumiti u dječjim predstavama?

Vrlo izazovno. To je jedan da kažem žanr koji me potpuno osvojio. Jako volim igrati u dječjim predstavama jer je ta publika najiskrenija. Ako nešto nije ne odgovara u predstavi oni to odmah vrlo direktno kažu da im se ne sviđa, a isto tako kad im je jako zabavno, dobro i poučno vole prići i reći da im je bilo dobro. Tako je izazovno jer dječju pažnju treba vrlo precizno i pažljivo ubirati i držati tu pažnju na različite načine, a s druge strane bitno je da te predstave budu poučne za djecu, da na neki indirektni način preko njih uče i to je recimo što mi se sviđa kod dječjeg kazališta.

Savjeti starijih kolega uvijek su dobrodošli. Sjećate li se nekog posebnog savjeta?

Mnogo je bilo savjeta ali s obzirom na to da se još uvijek školujem za ovaj zanat, onda pokušavam to sve sabrati u glavi, ali uvijek je puno nekakvih misli koje prolaze kroz glavu tako da sad ne znam nešto izdvajiti. Ono što mnogi kažu i čega se pokušavam držati jeste da kad se dođe na scenu, da se sve ono o čemu smo radili, o čemu smo razgovarali i čime smo se bavili da se negdje "zaboravi", da se prepusti tom momentu i zapravo da se ono što smo zamislili živo stvara na pozornici.

Vi ste veoma mlađ glumac i još uvijek studirate. Šta poručiti mlađim ljudima koji žele da se bave glumom?

Ovo mi je zapravo najteže pitanje. Ponekad pomislim, pogotovo danas kako nas je puno i zašto upisivati mlade ljude kad nas ima puno a tržište nije tako veliko. Međutim ako neko ima strast, volju i ako je prije svega željan i sposoban raditi, ako je predan onda ga ništa ne može zaustaviti na tom putu. Ako ima želju i volju onda treba ustrajati i onda se prilike otvaraju.

IGOR JURINIĆ, GLUMAC

■ ■ ■ ■ ■ PREDSTAVA PUNA ENERGIJE ■ ■ ■ ■ ■

Ansambl Satiričnog kazališta Kerempuh Zagreb, na ovogodišnjim Susretima brčanskoj publici se predstavio s distopijiskom satiričnom predstavom čija se radnja odvija u bliskoj 2030. godini, a u kojoj nesretni narod žudi za superjunakom koji će ga spasiti samoće.

Razgovarala Sanita Jerković Ibrahimović

Večeras na sceni izuzetno mlad ansambl i neobična tema, nešto što nas u skoroj budućnosti možda i očekuje.

Rekao bih da je tema samo na papiru neka daleka budućnost, a u stvarnosti je zapravo, bar u nekoj mojoj generaciji zbilja zamislivo. Dapače čak vidimo taj neki razvoj događaja tu kako dolazi prema nama. U tom smislu, koliko god komično i daleko, zapravo toliko zabrinjavajuće blizu.

Kada ste dobili priliku za ovu ulogu, odnosno vidieli tekst, kakva je bila Vaša reakcija?

Moram priznati sam tekst ima jako puno ogranačaka, tih priča koje su jako ekstremne svaka na svoj način, da čovjek kad čita zbilja jako mu je teško odmah vidjeti neku sliku kako bi to scenski moglo bilo postavljeno, za razliku od čitanja Šekspira ili nekog drugog klasika. Tako da je jako puno toga rađeno u procesu u smislu i prilagođavanja teksta i izmjenjivanja scena, i zapravo kreiranja cijelog tog jezika baš na sceni, a ne robovanja samom tekstu. Od prve probe je to bilo jako zanimljivo jer smo svi pratili našeg redatelja, voljenog Krešu /Krešimir Dolencić/, koji je zajedno sa nama i našim nekim improvizacijama i idejama koncipirao sve.

U satiri je bitno zadržati slobodu i ostvariti zajedništvo, što smo vidjeli i večeras na sceni kroz igru cijelog ansambla. Jesam li u pravu?

Je, definitivno. Moram reći da je redatelj Krešimir Dolencić tu kao neka vrhovna točka ovog procesa, sigurno svjetla točka našeg spajanja. Uz njega, svi članovi ansambla, moram reći pola nas ovdje u predstavi smo studenti koji su sad nedavno diplomirali ili ja osobno sam još na Akademiji. Tu su nam kolege koji su zaposleni u kazalištu jako pomogli. Mi se i privatni znamo i družimo naravno, ali jako puno znači kada čovjek dođe na ovako jedan ipak ozbiljan teren, kad te neko prihvati i doživljava zapravo kao ravnopravnog kolegu, a ne kao nekog klinca koji je tek došao i nešto se trudi. Mogu reći da sam se, a vjerujem i svi drugi, osjećali kao da smo s njima 20 godina već u kazalištu i radimo zajedno još jednu predstavu u nizu. To je predivno iskustvo.

Ova predstava sadržava mnogo toga, i pleše se i pjeva, stalno ste u pokretu. Moglo bi se reći kako dinamična, zar ne?

Možda imam premalo iskustva i godina, te pogledanih predstava ali usudit ću se reći. To je sigurno jedan potpis našeg redatelja, ta šarolikost u svakom smislu i medija kojima se izražavamo, pjesme, plesa, zajedništva. Tako da čim sam čuo da ću raditi s njim me jako razveselilo baš zbog toga. To je zbilja ona sintagma koja je često potrošena previše u kazalištu, ta kolektivna suigra ovdje zbilja jest neki stvarni faktor i nešto što je nužno da bi mi ovo mogli iznijet. Ono što nosi ovu predstavu smo mi kao neka jedna zajednička jedinica i svaka izvedba je zapravo novi test svih nas da se moramo uhvatiti na početku, biti na istoj valnoj duljini. To je jedan predivan izazov u koji čovjek ne može ući hladan, neobavezno već te potakne da dođeš u kontakt, kako s kolegama tako i s publikom.

Glumite kamermana. Koja je u stvari njegova uloga u predstavi?

Kamerman je koliko god specifičan, kao i svaka druga uloga s druge strane sličan jer je doveden do nekog mogućeg ekstrema koji bi mogao biti posljedica nekog vremena koje nam dolazi. U ovom slučaju kamerman je osoba koja uopće nema oči nego sve gleda kroz kameru i objektiv je zapravo njegov filter kroz koji percipira svijet. I Darian kao čudotvorac kralj samopomoći, i kamermanu kao i svim drugim sudionicima, otkriva da postoji neki čudesan svijet koji je zapravo normalan svijet. U slučaju kamermana

na to su jednostavno oči. Kroz tu blesavo banalnu stvar, kako kamerman koji nema oči doživljava svijet, čovjek uđe u jednu surovu priču kako bi zapravo sve moglo biti.

Kako ste se osjećali večeras na ovim našim daskama, da li je bilo treme?

Naravno, uvijek u nekoj mjeri ima pozitivne treme, ali ovo što smo pričali oko zajedništva i tipa predstave koji je takav kolektivan, u tom smislu to jako puno pomaže. I publika, čisto energetski, kad stane na scenu pomaže. Mogu reći da je bilo absolutno ugodno i nisam imao doživljaj da sam u nekom stranom mjestu iako sam prvi put u Brčkom.

Kakve su inače reakcije publike na ovu predstavu?
Ovo nam je možda šesta izvedba tako da smo još u nekim ranim fazama. Iako smo očekivali dobre reakcije, publika mislim da doživljava ovu predstavu kao jednu priču umotanu u lagantu, zabavnu sat i petnaest minuta igru. Ipak na kraju se dobije jedna emotivna i ozbiljna poruka koja nije prenametljiva nego samo postavlja neke mogućnosti koje se vuku iz današnjeg svijeta. Najveća prednost predstave je što je nametljiva dobrom energijom, a nemetljiva nekim idejama ili insistiranjem.

Najaktualnija tema pandemija, dio je večerašnje predstave.

Nije ugodno ali je aktualno, a jedna od najvažnijih stvari kazalište je upravo da se dira toga što jest, tako da nije moglo bez pandemije.

Po završetku izvedbe, neki od komentara iz publike su bili da bi bilo dobro da mladi gledaju ovu predstavu. Da li mislite da je samo mladi trebaju gledati? Dodao bih da u kazalište trebaju prvenstveno da idu mladi. Slažem se s tim komentarima jer je predstava definitivno razumljivija mladima jer je čisto u nekom žargonu i sintagmama koje mladi koriste. Ali baš zbog toga bi rekao da je više za starije kako bi se podučili tome. Isto kao što mladi moraju ići u narodno kazalište, tako stari moraju ići u kazalište za mlaade.

REA KAMENSKI-BAČUN, GLUMICA

• ČOVJEK IZNAD SVIH TEHNOLOGIJA, PANDEMIJA I ZAVJERA •

Nesretnom narodu uvijek je potreban junak, da dođe, ponudi izbavljenje i da ga spasi. Narod traži superjunake, nešto nadnaravno i nezemaljsko. Rijetko shvati da su najveći superjunaci zapravo ljudi koji svojom jednostavnosću, otvorenosću i emocijama mogu napraviti čuda.

Razgovarala Alma Kajević

Glumci Satiričnog kazališta Kerempuh brčansku su publiku počastili zanimljivom satirom smještenom u ne tako daleku budućnost. Predstavili su nam svijet iz perspektive nesretnih ljudi ovisnih o tehnologiji, modernim načinima komunikacije i opijatima. Vidjeli smo kako žive na marginama, kako žive oni koji su u vječitoj borbi da idu u korak sa svime što im nameće novi poredak. Vidjeli smo i kakav utjecaj na njih takve ima neko ko je potpuno različit, izvan stereotipa, neko čist i neukaljan. Nije u njihovoј satiri bilo teško prepoznati

obrazac po kojem se kroji neki novi svijet, koji možda i nas čeka u dogledno vrijeme.

Nakon predstave imala sam priliku razgovarati s glumicom Reom Kamenski-Baćun, koja je bila veoma radosna zbog gostovanja u Brčkom ali i zbog reakcije publike na predstavu "Darian, hrvatski kralj samopomoći".

Prekrasan je osjećaj vidjeti pred sobom puno ljudi u gledalištu. Osjetili smo kako kazalište funkcioniра kao ogledalo, ono što mi šaljemo to publika i primi,

i obratno. Zaista sam osjetila i ogromnu pažnju iz publike i da smo međusobno na našim stranama.

Smatrate li da je ta pažnja djelimično i zbog futurističke teme koja je zapravo ogledalo naše sadašnjosti?

Kada čovjek privatno pogleda to je jeziva tema, jeziva situacija u kojoj živimo i kojoj se ne nazire kraj u neko skorije vrijeme, ali na sceni je katarzično jer ipak dobijemo sretan završetak, rasplet i neki smisao na kraju priče. Trudili smo se pokazati da je čovjek stvaran i kao takav iznad svih tehnologija, pandemija, zavjera i svega lošeg što se na njega polijepilo. Čovjekova bit, esencija i srž je ono što će nas valjda kao ljudsku rasu održati živima još neko vrijeme.

Mislite li i Vi da je superjunak koji svima treba zapravo čovjek?

Tako je, ne treba ga tražiti nigdje izvan čovjek samog. Treba spoznati da su sve supermoći u nama, u međuljudskom kontaktu, razumijevanju, želji za komunikacijom, potrebi da dotaknem jedni druge nečim lijepim i dobrim. To trebamo međusobno pružati i dijeliti.

Predstava je zaista lijepo režirana, scenografija i kostimi pratili su priču, ansambl je također odra-

dio svoj posao kako treba. Kako su tekle pripreme za predstavu?

Probe su bile jako opsežne i intenzivne. Radili smo skoro dva mjeseca, a mjesec dana su bile duple probe, osam sati dnevno. Znojilo se, plakalo, vikalo, svađalo ali to je sve normalno u kreativnom umjetničkom procesu. Pred kraj se počela sklapati lijepa suigra među nama, stvarno smo postali ansambl i ekipa koja, što god se dogodilo, sluša i igra zajedno, jedni s drugima i za druge. S Krešimirom Dolenčićem je uvijek prekrasno i izazovno raditi jer on kada uđe u proces u tome je cijeli. Od početka pa do finalnog proizvoda cijela priča se promijeni pedeset puta. Čak su se neke stvari mijenjale i nakon premijere. Jednom riječju bilo je divno raditi.

I onda nakon određenog vremena stanete pred publiku koja sve upija kao sružva. Da li se nedostatak publike u proteklom periodu mnogo odrazio na glumce?

Jako nam je nedostajala publika. Nedavno smo trebali imati dvije predstave, ali su nam otkazali, pa nam to malo spusti i ubije moral. Zato smo većeras svi došli kao zapete puške, jedva čekajući da izademo na scenu i da igramo pred publikom. Nadam se da će tako ostati i za naredne izvedbe.

MATIJA ŠAKORONJA, GLUMAC

SVI BI SE TREBALI POČETI PRODUHOVLJAVATI

Ko je Matija?

Matija je glumac Kerempuha, već sam pet godina u kazalištu i evo ovo mi je već neka deseta premijera. Uloga filozofa, naizgled skromna uloga ali koja bi mogla ocrtavati sve nas koji promatralju sve što se dešava Darijanu u predstavi. Bilo je lijepo raditi, ekipa je odlična, mlada, tekst je jako zanimljiv i bilo je jako lijepo doći u Brčko i tu nam je ustvari uvijek lijepo doći.

Filozof malo govori, koja bi to rečenica okarakterisala Filozofa?

Pa najbolja je replika u zadnjoj sceni u kojoj on dođe i kaže neki svoj komentar: „Evo više nemaš svoj dom to je sad gotovo“ On ga je nekako upozoravao cijelo vrijeme, on je ustvari neka paruloga možda starom, samo

što stari puno jače govori tu rečenicu, Filozof to jako skromno jer ne može izbaciti iz sebe, ne stigne, svaki put ga neko prekine ili se nešto drugo desi i tako da mu ne može ništa reći tako da mu na kraju kaže epilog što se sve zapravo desi lo i što ga sad čeka dalje.

Šta nam Filozof poručuje?

Pa, poručuje nam da ne idemo u dobrom smjeru, u najkraćim crtama, da bi se svi trebali malo okrenuti sebi a ne ganjati neke insta lajkove, nego se početi produhovljavati.

Koliko ima Matije u Filozofu i Filozofa u Matiji?

Pa ima, da sam bilo koju drugu ulogu igrao nije to to, puno me više ima u ovoj ulozi nego u bilo kojoj drugoj, ali sigurno me ima barem 50 posto.

Da li je bilo teško igrati ulogu koja ima više pokreta i gestikulacije nego riječi?

Zapravo je uvijek teže reći manje, jer ustvari manje je više i to je težak zadatak za glumca jer uloga je što se tiče riječi svedena na minimum minimuma i pod velikim si povećalom i sve što uradiš je veliko, tako da je jako zahtjevna uloga.

Kako je bilo bez puno riječi pratiti energiju ostalih likova?

Ovdje se definitivno mora puno toga u tebi kao glumcu dešavati, promatranje cijele scene se treba u tebi dešavati u tom trenutku da bi to izaslovan i da bi publika vidjela šta se želi kazati.

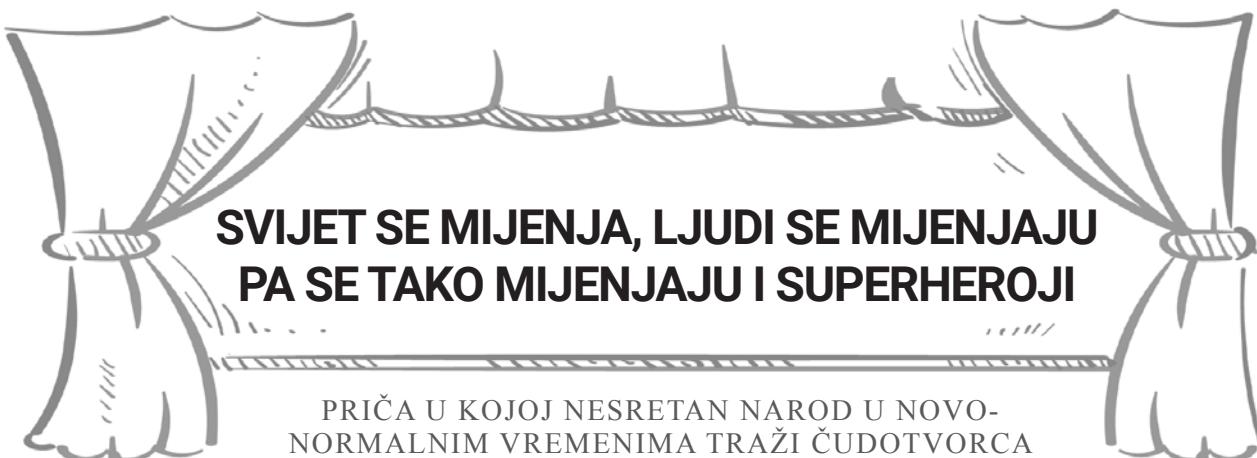
Kako je bilo raditi na ovoj predstavi?

Jako lijepo, jako ugodno, imao sam jako dobre kolege, s nekim sam već ranije radio, s nekim prvi puta. Sve kao da je prošlo mimo mene, zaista poseban osjećaj i napravilo se nešto veliko i predstava koja će se igrati još dosta.

Kako se osjećate u Brčkom?

Ovdje nisam prvi put, zadnje, koliko se sjećam, igrao sam u predstavi Ustav Republike Hrvatske prije par sezona. Kako je korona pa mi fale dvije sezone, ali i tada mi je bilo super i odlično smo bili primljeni.

BORKO PERIĆ, GLUMAC

SVIJET SE MIJENJA, LJUDI SE MIJENJAJU PA SE TAKO MIJENJAJU I SUPERHEROJI

PRIČA U KOJOJ NESRETAN NAROD U NOVO-NORMALNIM VREMENIMA TRAŽI ČUDOTVORCA

Četvrte noći ovogodišnjih Susreta kazališta brčansku publiku je zabavila satirična predstava „Darian – hrvatski kralj samopomoći“ u izvedbi Satiričnog kazališta Kerempuh koji se uvijek vrlo rado vraćaju u Brčko distrikt. Glavnu ulogu novog superheroja Dariana tumači Boško Perić, glumac koji je na 34. Susretima 2017. godine nagrađen laureatom za najbolju mušku ulogu.

Razgovarala: Sandra Živković

Gledali smo predstavu „Darian – hrvatski kralj samopomoći“, gdje je Darian u bliskoj budućnosti nesvesno postaje novi superheroj u narodu. To je zapravo priča u kojoj nesretan narod u novo-nastalim vremenima traži čudotvorca. Je li moguće da će nam za nekih desetak godina trebati čovjek koji će nas spašavati od tih pošasti koje danas živimo? Što nam predstava poručuje?

Da, mislim sve se mijenja, svijet se mijenja, ljudi se mijenjaju pa se tako i heroji jednostavno mijenjaju.

Ja nekako mislim i sve više osjećam da će se događati neke stvari koje nama danas djeluju jako jako čudne i nevjerljivne, ali da će kroz neko vrijeme postajati sve vjerojatnije i vjerojatnije, ali važno je preživjeti. Ja sam kao glumac imao zadatak napraviti lik najbolje što mogu, ali vjerujem da zapravo poruka sljedeća: negdje sam čuo da je netko nedavno govorio opet o otuđenosti i nečemu što je to nekad bila tema done davno, sad je otuđenost gotova, prošla stvar, otuđili smo se i sada kreće jedna nova društvena dimenzija, tako da ja mislim da se tu zapravo negdje krije poruka cijelog komada.

Kako je bilo igrati jednu takvu ulogu?

Zanimljivo. Najvažnije je da je zapravo dobar ansambl, dobra ekipa i nekakvo veselje kada radite zajedno, to je meni najvažnije, tako da je tu stvarno bio jedan dobar proces na čelu s redateljem Krešimiroom Donelčićem. S te strane je bilo najljepše i najdivnije, kada radiš s ljudima koji su dobri, normalni, stvarno možeš uživati u radu.

Predstava nas na neki način vuče u jedan drugi futuristički svijet gdje se stvari zapravo zovu drugim imenima, a zapravo su preslika onoga što žive...

Da, mislim da je to jedna priča o svima nama bilo gdje. To može stvarno biti gdje god, gdje god su ljudi, gdje god je društvo gdje god... Nekako promjene u svakom društvu idu identično, negdje brže, negdje sporije – jedino se u tome razlikuju, ali način na koji se društvo razvija bilo gdje je zapravo u suštini isti, a to je da se društvo nekako rastače, da se moralne i nekakve vrijednosti jednostavno nestaju i opstaje nažalost sve više i više nekakvih niskih strasti, što ne znači nužno da je loše, ali jednostavno možda je loš taj trenutak sada, ali evo tako da na to ne možemo baš utjecati. Ali ukoliko se čovjek mijenja, toliko se mijenjaju vjerojatno i heroji.

Kako vam se kao glumcu čini ovaj plod dramskog rukopisa jedne relativno mlade djevojke, spisateljice koja tek kreće u teatar, Dine Vukelić i Krešimira Dolenčića koji je tu već ostvario jedno ime od renomea?

Mislim da je uvijek jako važno raditi tu kombinaciju mladog pisca ili svježeg teksta i iskusnog redatelja i to je po meni najbolja moguća varijanta. Zato što iskusan redatelj može sve stvari u tekstu, jednostavno ima snagu, autoritet, energiju... U principu, kada gledate kroz povijest kazališta, neko pravilo je da su veliki uspjesi uvijek bili novi tekst i iskusni redatelji.

Dolazili ste i ranije na ovaj festival, on ove godine obilježava dva desetljeća obnove, koliko je značajan ovaj festival za glumce u Hrvatskoj, i uopće za hrvatsku teatarsku scenu?

Za hrvatsku teatarsku scenu ne znam, a mogu reći za mene osobno je ovo jedan od važnijih festivala kojeg izrazito cijenim i ja i osjećam i moje kolege i naše kazalište. Tu smo bili dosta puta tako da nam je uvijek nekako veselje doći ovdje i s užitkom igramo. Tako da je ovo zapravo jako važan festival za, ne mogu reći za druge, ali za mene i ja s veseljem ovdje stvarno dolazim.

OFF PROGRAM

NEDORAST I BRIGADIR RUSKOG PISCA DENISA IVANOVIČA FONVIZINA

Na četvrtoj večeri Susreta pozorišta / kazališta Brčko u okviru pratećeg programa predstavljena je knjiga komedija ruskog pisca Denisa Ivanovića Fonvizina, u izdanju Književnog kluba Pablo Neruda iz Brčko distrikta, urednika Žarka Milenića, koju je preveo i priredio Predrag Nešović dugogodišnji aktivni i zapaženi sudionik Susreta pozorišta / kazališta u Brčkom. Predrag Nešović teatarsko je i višedecenijsko, kulturološko i autorsko ime kvaliteta i kontinuiteta. On je pisac, prevodilac, urednik, pozorišni i književni kritičar, priredivač i član redakcije regionalnog časopisa za pozorište, književnost i kulturu „Susreti“. Bio je i dramaturg Narodnog pozorišta u Nišu, jedno dakle u cijelosti ostvareno i prepoznatljivo teatarsko i književno ime.

Piše: Aleksandra Simić

Denis Ivanović Fonvizin kako je istaknuto slabo je poznato ime u našoj literarnoj stvarnosti, a smatra se najbližom pretečom Puškina i Gogolja. Rođen je 1745. godine u Moskvi kao ruski plemić iz naturalizovane baltičke porodice (von Wisin) koja je nekada pripadala viteškom redu mačonoša. Djetinjstvo mu je prošlo u patrijarhalnoj sredini očinske kuće. Obrazovanje je stekao u klasičnoj gimnaziji i na Filozofskom fakultetu Moskovskog univerziteta. Igrao je na sceni lokalnog amaterskog pozorišta i rano počeo

da proučava književnost, objavljajući svoje prevode sa njemačkog. Nakon završenih studija na fakultetu kratko vrijeme je služio u gardi, a nakon toga studio u diplomatske vode, pa je u tom svojstvu, u nekoliko navrata putovao u Francusku, Njemačku i Španiju. Razočaran i zabrinut zbog promiskuiteta ljudi, nezamislive dekorativnosti, teatralnosti i spektakularnosti onoga što je video u insotranstvu izranja djelo *Pisma iz Francuske*. Preminuo je u Petrogradu 1.12.1792. godine samo noć posle koje je predao novu dramu *Hofmajster* Gavrilu Romanoviču Deržavinu. Sahranjen je u Aleksandro – Nevskoj lavri.

„Prijatelj slobode „, kako ga Puškin naziva u *Oneginu* Fonvizin je bio prosvjetitelj – humanista druge polovine XVIII vijeka. Bio je protivnik samodržavnog despotizma pa se je uzvisio do misli, da je „protivzakonito ljude slične sebi ugnjetavati ropstvom“. Kroz cijeli svoj život zauzimao je neprijateljski stav prema visokom društvu, dvorjanima i carskim favoritima. Bio je neprijatelj neotesanosti, borac za kulturu, poštovac reformi Petra Velikog, koji se borio za prihvatanje zapadno – evropske kulture, ali se ujedno odlučno protivio slijepom oponašanju svega inostranog.

Ruska komedija se pojavila mnogo prije Fonvizina, ali je zabilistala tek sa njegovim djelima *Brigadir* i *Nedorast*, koja su silno odjeknula, kad su se pojavila, te će u istoriji ruske književnosti ostati kao jedna od najznačajnijih pojava - pisao je Bježinski. Bio je najbliža preteča Gogolja i Puškina. U kasnijoj ruskoj književnosti mnogo puta se isticala životna snaga i tipičnost Skotininih, Mitrofanuški i Prostakovih likova iz komedije *Nedorast*. Ljermontov u Poreznikovi pokazuje „vremena novih Mitrofana“.

Svoju borbu je vodio davajući oštru kritiku tadašnjih državnih prilika i društvenih mana, favorizovanja na dvoru, moralne izopačenosti plemstva i slično. Tako se 1769. pojavilo dramsko djelo *Brigadir*, koje je postavljeno u pozorištu 1770. godine,

iako je objavljeno tek 1786. godine. *Brigadir* je postao prva „komedija naravi“ u ruskoj književnosti za razliku od ranije dominantne „komedije situacije“, kada su na scenu iznijeti personifikovani poroci. U *Brigadiru* su svi poroci, svo ponašanje likova društveno uslovjeni, surovo se ismijavaju neznanje, podmićivanje, licemerje i slijepo podaništvo stranom, tako svojstveno lokalnim birokratskim krugovima ruskog društva. Komedija u pet činova građena je prema starim klasičnim uzorima u kojoj se autor drži jedinstva mjesta, vremena i radnje i oštro dijeli junake na pozitivne i negativne.

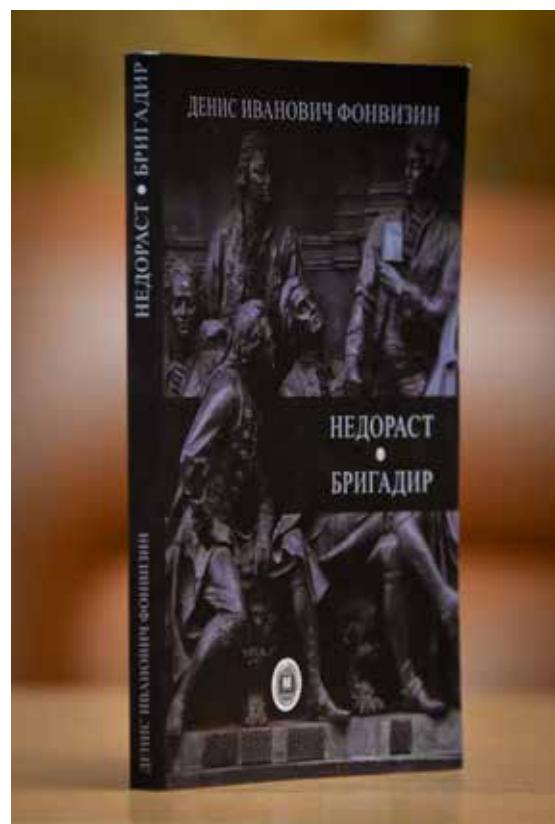
Iznijevši u *Brigadiru* kritiku obrazovnog sistema, niko nije očekivao da će Fonvizin vaspitan u duhu prosvjetiteljstva učiniti ga predmetom podsmijeha i stvoriti sliku koja prevaziđa inkarnaciju neznanja, gluposti i srebroglublja, pa su plemići iz ere Katarine II prikazani kroz lik Ivana koji je ponosan na svoj boravak u Francuskoj gdje dobija ideju da je čovjek samostalan i nezavisan ali u isto vrijeme ispada smiješan i u Rusiji i u Francuskoj i nije potreban nijednoj, pa tako postaje istorijska beskorisnost i za jednu i za drugu.

Posle osporavanja i zabrane prve verzije komedije *Nedorast*, Fonvizin postepeno kreće sa radom na drugoj verziji te komedije koja će mu donijeti slavu

i opšte priznanje. Njena premjera održana je u u privatnom pozorištu u Sankt Peterburgu 1782. godine i doživjela je ogroman uspjeh i učvrstila Fonvizinovu reputaciju kao prvog komičara svog vijeka.

Kako je istakao prevodilac Predrag Nešović danas iz perspektive ličnosti XXI vijeka se u besmrtnim Fonvizinovim komedijama jasno sagledavaju karakteri i motivacije ljudskog ponašanja, pa se motivi i osjećanja i želje naših savremenika izgleda nisu mnogo promjenili. Ljudi i dalje traže utjehu koju novac pruža, i dalje ne žele da se trude da sami nešto postignu. Po zamisli Fonvizina, nije samo Mitrofanuška dostojan titule „nedorast“, jer u životu i danas ima mnogo samouvjerenih i narcisoidnih likova

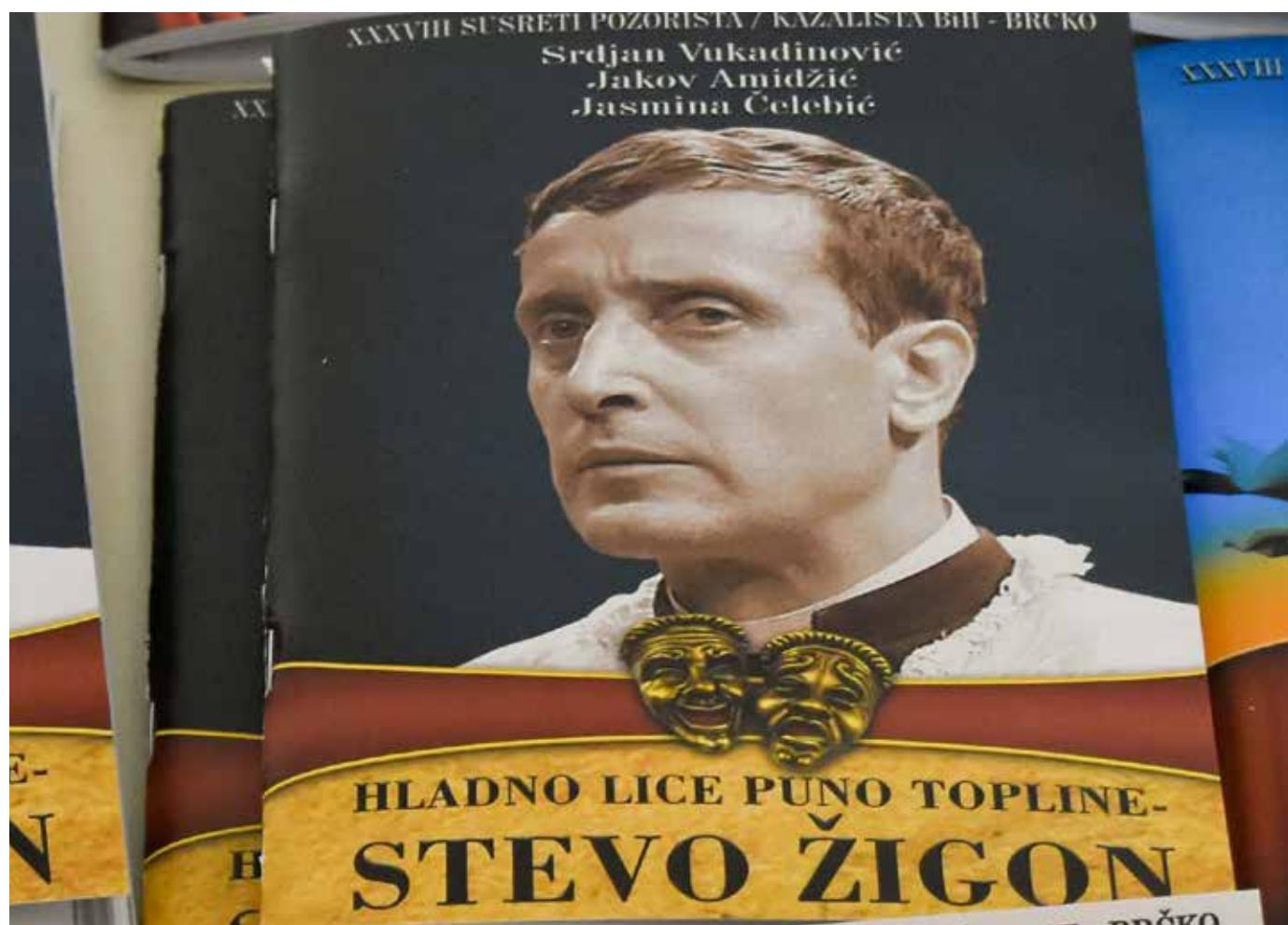
poput njega, koji ne vide dalje od svog nosa - konstatuje Nešović i dodaje da su sebičnost i despotizam, arogancija i ravnodušnost, pohlepa i surovost osobine koje je precizno ispisao ovaj ruski pisac, a koje i danas caruju među „ignoramusa“ svih boja. Na promociji je i sam prevodilac ovog djela sa ruskog priznao da mu je slabo bio poznat lik i opus Denisa Ivanovića Fonvizina, i istakao doprinos Žarka Milenića koji je izdavač, i takođe dugodišnji sudionik Susreta pozorišta/kazališta u Brčko distriktu, a koji ga je upoznao sa ovim ruskim stvaraocem, koga je izučavao školjući se u Rusiji.

OFF PROGRAM

DUGOVJEČNOST SCENSKOG ISKAZA U GALERIJSKIM PROSTORIMA OBNOVLJENIH SUSRETA POZORIŠTA / KAZALIŠTA

U okviru Dvadesetih po redu obnovljenih Susreta pozorišta / kazališta, odnosno XXXVIII ukupno održanih, kroz pozorišno dokumentarnu formu prikazane su aktivnosti dugovječnih kreacija Steve Žigona, Petra Kralja i Raše Plaovića.

Pišu: Srdjan Vukadinović, Jakov Amidžić

HLADNO LICE PUNO TOPLINE - STEVO ŽIGON

Glumac i reditelj Stevo Žigon rođen je 1922. godine, a preminuo 28. decembra / prosinca 2005. godine u Beogradu.

Gimnaziju je završio u Ljubljani (1945). Glumu je studirao u Ljubljani i Lenjingradu. Diplomirao je 1952. u izvanrednoj klasi Akademije za pozorište, film, radio i TV u Beogradu. Bio je jedan od prvih asistenata na pomenutoj Akademiji, kada je osnovana 1949.

Prekretnice njegove umjetničke karijere vezane su za Bojana Stupicu, koji je pridonio njegovom bavljenju filmom i režijom. S godinama sve manje glumi u Jugoslavenskom dramskom pozorištu i Ateljeu 212, a sve se više okreće režiji.

Na filmu je debitovao 1950. godine, s dvije male uloge. Kao svoje dvije najbolje uloge Žigon izdvaja onu u filmu „Kisik“ Matjaža Klopčića (1970), za koju je nagrađen Zlatnom arenom na festivalu u Puli, kao i onu u filmu „Rondo“ Zvonimira Berkovića (1966).

Zapažene uloge ima i na televiziji, a posebnu popularnost stekao je tumačenjem lika zloglasnog oficira njemačkog Gestapoa Kriegera u TV serijama „Otpisani“ i „Povratak otpisanih“. Posebno poglavje u južnoslovenskom dramskom prostoru pripada Stevi Žigonu. Iako se najviše ispoljavao kao reditelj i glumac, njegove zanimljive knjige i misli se bezrezervno citiraju i u teatru, i umjetnosti, a i šire, bez obzira koje vrijeme i čije daje. Maestralne uloge i respektabilne režije koje je Stevo Žigon donio i postavio u mnogim južnoslovenskim teatrima pokazuju svu dubinu njegovog pristupa teatru i umjetnosti. Isto tako, one pokazuju i jedno šire društveno razmišljanje o fenomenima koji su krugovi traganja za boljim životnim rješenjima.

GLUMAC I UČITELJ GLUMAČKIH VELIKANA – RAŠA PLAÖIĆ

Dramski autor, glumac, pozorišni reditelj i pozorišni pedagog Radomir Raša Plaović je rođen u Ubu 20. februara / veljače 1899. godine. Preminuo je u Beogradu 29. oktobra / listopada 1977. godine.

Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Ubu. Diplomirao je na Filozofskom i Građevinskom fakultetu u Beogradu. Rano je počeo da se bavi glumom. Još kao student bio je angažovan u beogradskom Narodnom pozorištu, i to je opredijelilo njegov život, bez obzira na njegovo obrazovanje.

Prvi put se u teatru pojavio na sceni beogradskog Narodnog pozorišta u ulozi Prvog momka u komadu „Hajduk Veljko“, autora Jovana Dragičevića, 1. februara 7 veljače 1921. godine. Stalni član ovog nacionalnog teatra postao je godinu dana kasnije.

U njegove najvažnije uloge ubrajaju se Hamlet, Antonio u „Juliju Cezaru“, Jago u „Otelu“, Henrik IV, Leone u „Gospodi Glembajevima“, Mitke u „Koštani“ i mnoge druge.

Izvjesno vrijeme je bio profesor na Akademiji za pozorište, film, radio i TV u Beogradu. Njegovi najpoznatiji učenici bili su Ljuba Tadić i Petar Babićević. Pored pedagoškog rada na Akademiji za pozorište, film, radio i TV, predavao je i na beogradskoj Muzičkoj akademiji.

Objavio je više drama kao i nekoliko knjiga posvećenih glumi, režiji i recitovanju. Njegove drame su izvedene u pozorištima u Beogradu, Nišu, Novom Sadu, Pančevu, Prizrenu, Vršcu, Kragujevcu, Sremskoj Mitrovici, Zrenjaninu, Prokuplju, Somboru, Kruševcu, Prištini, Vranju, Zaječaru i Subotici, i to u periodu od 1938. do 1961. godine.

Njegovo ime nosi scena Narodnog pozorišta u Beogradu i Amatersko pozorište u Ubu, a nagrada „Raša Plaović“, namijenjena najboljem pozorišnom glumcu u Srbiji, dodjeljuje se svake godine.

Glumac, pozorišni reditelj i autor Raša Plaović je jedan najistaknutijih pozorišnih umjetnika južnoslovenskog regiona. Snažno je uticao na razvoj pozorišta i u Srbiji, ali i regionu. U bilo

kom svojstvu da je bio angažiran (autor, glumac, reditelj) predstavama je pristupao s dubokim emocionalnim, psihološkim i intelektualnim poniranjem u likove koje je igrao, ili drugima davao indikacije.

Publika ga je uvijek iznova tražila. Čak i njegovi najstrožiji kritičari su morali da hvale njegovu perfektnu dikciju, kojom se jako ponosio. Imao je sposobnost da njegovu najtišu riječ na sceni, jasno i glasno čuju i gledaoci u poslednjem redu. Jedan od najvećih pozorišnih regionalnih poslenika, Raša Plaović je smatrao da u umjetnosti, a pogotovo u glumi, mora vladati red, rad i disciplina, dok je improvizacija dopuštena samo nekolicini najtalentovanijih, i to ponekad. Njegova strogost i tvrdoglavost, posebno su dolazili do izražaja u radu s drugima, od kojih je očekivao isti visoki nivo profesionalnosti, koji je i sam pružao.

TAJNA DUGOVJEĆNOSTI KREACIJA PETRA KRALJA

Dramski umjetnik Petar Kralj se rodio 4. aprila / travnja 1941. godine u Zagrebu. Preminuo je 10. novembra / studenog 2011. godine u Beogradu.

Gimnaziju je završio u Novom Sadu (1960). Diplomirao je na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju u Beogradu.

Od 1968. godine bio je član „Ateljea 212“, a 1979.

godine je postao slobodnim umjetnikom. Bili su to počeci njegove velike karijere kada su role dolazile jedna za drugom i kada je imao sve veći broj obožavaoca.

Mnogo zapaženih uloga je imao Petar Kralj u beogradskom Narodnom pozorištu, a za svoj rad je dobio pregršt nagrada kao što su „Dobričin prsten“, „Miloš Žutić“, „Pavle Vučić“, „Statueta Joakim Vujić“. Na sceni se pojavio oko 3.000 puta, a glumio je u preko 200 TV serija, filmova i to najviše drama.

Glumio je u pozorišnim komadima: „Kafanica na uglu“, „Hajde da se igramo“ „Halleluja“, „Devojka brža od konja“, „Portret Ilike Pevca Brana Radeković“, „Kako je propao rokenrol“, „Metla bez drške Žaki“, „Glad“, i dr.

Uloge Petra Kralja odlikuju se visokim estetskim kvalitetima i kreacijom koja sama za sebe predstavlja posebnu i specifičnu školu glume. Svaka njegova uloga bila je istinska spoznaja o nedokućivosti glumačkog zanata da se pokuša smjestiti u određeni kliše. U tome je i tajna dugovječnosti njegovih kreacija, koje su predstavljale svojevrsnu emancipaciju, i glumačku i cijelokupnu teatarsku, i gledalaca i stručne javnosti.

Direktor Susreta Jakov Amidžić:

KAZALIŠTE NA SCENI, PUBLIKA U SALI, SVE OSTALO JE PITANJE STRUKE!

Direktor 38. Susreta pozorišta / kazališta BiH u Brčko distriktu BiH Jakov Amidžić na današnjoj konferenciji za medije potvrdio je da neće biti izvedena večerašnja predstava „Zelena čoja Montenegro“ u izvedbi Beogradskog dramskog pozorišta, Gradskog pozorišta iz Podgorice i „Grad teatra“ Budva. Razlog tome je što su četiri glumca zaražena koronavirusom. Što se tiče ostalih predstava, niti jedna nije otkazana od strane teatarskih kuća.

Piše: Ivana Pirić

Na pitanje novinarke: „Kako Direkcija festivala komentira cijelu buru u vezi izvođenja predstava koju je izazvao Branislav Lečić, predsjednik stručnog žirija?“, Amidžić je kazao da je o svemu upoznat Organizacijski odbor i da je sve urađeno u skladu sa zakonom.

„Onog momenta kada je pravosudni sistem Republike Srbije objavio da ne postoji nikakvo djelo na osnovu kojeg je došlo do prijave, mi smo tog momenta krenuli u razgovore s Branislavom Lečićem, da dođe i bude u žiriju jer ga deset godina čekamo ovdje u Brčkom i hvala mu što je došao, sve ostalo nije u našoj nadležnosti. Prije nego je krenula prva predstava redateljka predstave Ateljea 212 je imala primjedbu na člana žirija u smislu da se radi o nemoral-

noj ili amoralnoj osobi. Na moje pitanje zbog čega je on amoran, nije bilo odgovora. Tada sam postavio pitanje cijelom beogradskom ansamblu zašto to ne riješe u Beogradu. Pitao sam ih, jer je ansambl prvi bitno odbio da igra predstavu, kako ja kao Hrvat iz Bosne vjerujem pravosudnom sistemu R Srbije, a oni ne“, izjavio je Amidžić, podsjećajući da je Direkcija dobila poruke o tome da neki ansambl neće primiti nagrade, kao i prijedloge o prerastanju festivala u reviju, što je neprihvatljivo.

S obzirom da su mnogi istupi pojedinaca vođeni primjedbom o neblagovremenom obavlještavanju teatarskih kuća o sastavu stručnog žirija, Amidžić je istaknuo da Direkcija festivala nema praksu službeno obavlještavati kazališta o članovima stručnog žirija.

„Ključ je: Kazalište na sceni i publika u sali, sve ostalo je zasnovano na struci“, zaključio je Amidžić.

U Zagrebu, 22.11.2021.

Klasa: 004-01/21-01/70
Ur.broj: 001-01-21-1

ZA: 38. Susreti pozorišta / kazališta u Brčkom

Poštovani,

smatramo velikim propustom organizatora što nas na vrijeme nije obavijestio o postojanju problema vezano uz žiri festivala, niti o postupcima drugih kazališta koja su pozvana na festival.

Predstavu "Darian, hrvatski kralj samopomoći" Dine Vukelić, u režiji Krešimira Dolencića, odlučili smo odigrati iz poštovanja prema publici kojoj se uvijek rado vraćamo i česti smo gosti ovog festivala. No, u ovim okolnostima (zbog svega navedenog), uz zahvalu na pozivu, Satiričko kazalište Kerempuh istupa iz službene konkurenkcije festivala i neće sudjelovati u nikakvim popratnim sadržajima. Naše je sudjelovanje završilo pljeskom publike.

Srdačan pozdrav,

Roman Šušković - Stipanović

